

SZOCIÁLIS MUNKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	társadalomtudomány
Képzési ciklus:	alapképzés (BA)
Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelősök neve:	Dr. habil. Fábíán Gergely (EK) és Prof. Dr. Csoba Judit (BTK)
Képzési hely(ek) munkarenddel:	Debrecen – nappali
Képzési idő:	7 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	180 + 30 kredit
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	2100
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	A szakmai gyakorlat részét képezik: a kiscsoportos tantermi gyakorlatok, a terepgyakorlatok és a terepgyakorlatokhoz kapcsolódó kiscsoportos feldolgozó szemináriumok, amelyekért a képző intézmény felel. Az intenzív szakmai gyakorlat legalább egy féléven át végzett folyamatos, napi 8 órás, terepen folyó gyakorlatot jelent, amelynek kreditértéke 30 kredit.

1. Alapképzés szakmegnevezése: szociálismunka (Social Work)
2. Alapképzés szak megszerezhető végzettség szint és szakképzés oklevélben szereplő megjelölése
- végzettség szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzés: szociálismunkás
- szakképzés angol megnevezése: Social Worker
3. Képzési terület: társadalomtudomány
4. A képzési idő félévekben: 7 félév
5. Alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit
- szakorientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyokhoz rendelt minimális kreditérték: 10 kredit
6. Aszakképzés képzési területek egységes osztályozási rendszere szerint tanulmányi területi besorolása: 762/0923
7. Alapképzés szak célja és szakmai kompetenciák
Az alapképzés szak célja a szociálismunkás szakemberek gyakorlat-orientált képzése, akik a szociális munkára vonatkozó globális alapelvek, tudományos ésszakmai eredmények, etikai követelmények és alapvető módszerek birtokában képesek a szociális munka, mint hivatás művelésére, elsődlegesen a gyermekjólét és szociális szolgáltatások széleskörű területén. Elkötelezettek a társadalmi egyenlőtlenségek és a kirekesztés csökkentése, a jólét növelése és a demokratikus értékek iránt, felkészültek az ezek érdekében történő szakszerű és felelős gyakorlati szociálismunka végzésére. A képzés megfelel a szociális képzésekre vonatkozó hazai és nemzetközi szakmai elvárásoknak, illeszkedik a európai térség hasonló szakképzéseivel szemben támasztott követelményekhez. Az alapszakon végzettek felkészültek tanulmányaik mesterképzés bontott folytatására.
- 7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Aszociálismunkás

a) tudása

- Ismeri és érti a szakmai területhez kapcsolódó pszichológiai, jogi, pedagógiai, egészségügyi, szociológiai tudományok szociálismunkához tartozó fogalomkészletét.
- Ismeri és érti a humán fejlődésre, a társadalmi rendszerre, tagozódásra, intézményekre és szervezetekre, gazdasági fejlődésre vonatkozó főbb elméleteket.
- Ismeri és érti a társadalmi működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra, szervezetekre és közösségekre.
- Ismeri és érti a társadalom politika területeit, a szociálpolitika meghatározó irányait, elosztási mechanizmusait, valamint az egyéni, családi, közösségi élethelyzetekben, és a társadalmi és szociális problémák kezelésében alkalmazható szociálpolitikai alapelveket és technikákat.
- Ismeri és érti a társadalmi egyenlőtlenségeket, megismeri az egyenlőtlenségek és a kirekesztés csökkentése érdekében felhasználható szociálpolitikai eszközöket.
- Ismeri és érti a kisebbségi és többségi társadalom kapcsolatának dinamikáját a társadalomhoz kapcsolódóan a kisebbségi egyéni és közösségi jogokat.
- Ismeri és érti a zemberi szükségleteket, a társas viselkedés pszichológiai tényezőit, az emberek és környezetük közötti interakciókat.
- Ismeri és érti az aszociálismunka szerepét, lényegét, funkcióit, komplexitását, multi, interdiszciplináris jellegét.
- Ismeri és érti az aszociálismunkához kapcsolódó jogi területek szabályozását, különös tekintettel az emberi és gyermeki jogokra, a szociális és gyermekvédelmi jogszabályozásra.
- Érti és átlátja a társadalomtudományi kutatások alapjait, a szakterület kutatási területeit és módszereit.
- Érti és átlátja a szociális munka jogi, társadalmi és ökológiai kontextusát, az aszociálismunkára vonatkozó közvitákat és jellemző, elterjedt véleményeket, az aszociálismunka alapvető elméleteit, modelljeit és folyamatait.

- Ismeri az aszociálismunka beavatkozásra, együttműködések kialakítására, szociális problémák megelőzésére és kezelésére felhasználható módszereit, eljárásait.

- Ismeri a szociális szolgáltatási rendszert, a közszféra, valamint a magánszféra - ezen belül civil-, egyházi, piaci szféra - rendszereit, átlátja a szociális szervezetek működését és abban a szociális szakemberek szerepeinek, tevékenységének formáit.
- Ismeri más segítő szakmák kompetenciaköreit, felkészült a gyakorlat során felmerülő problémák szakmai illetékességének felismerésére, és más szakmák szakembereivel való közös együttműködésre.

b) képességei

- Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggéseiben, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében.
- Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát.
- Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől.
- Képes bizalomépítésre, anyólt, hiteles, hatékony kommunikációra.
- Képes szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére.
- Felismeri a szolgáltatásokat igénybevevők autonómiáját és szívesen tartóproaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés, valamint a források és a kockázatok elemzésének szükségességét.

- Felkészült szakmai csapatmunkára, a partneri együttműködésekhez érintettekkel, szakmai szervezetekkel, atárszakmák és közgazdász szakembereivel, önkéntesekkel.

- Képesáttekinteni a szociális munkás szakterületeinek dokumentációit, a kapcsolódó szakmai feladatokat.

c) attitűdje

- Érzékeny nyitott társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett a felelősséget vállaló szakmaértékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett.

- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és a európai érték közösség mellett.

- Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre.

- Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez.

- Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására.

- Nyitott a szakmai továbbképzés formáira, önállóan és felelősen törekszik az önismeret, az önreflexió, a kommunikációs és szakmai módszerek fejlesztésére.

- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómia és felelőssége

- Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.

- Felelősséget vállal a szolgáltatások igénybevevőkéletét betörténő beavatkozásért.

- Felelősséget vállal a megbízott információkért, valamint a dokumentációban rögzített adatokért, titoktartási kötelezettségét megtartja.

- Autonóm módon képes felismerni szerepét a helyi és társadalmi munkák közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósuló csapatmunkában. Kommunikációját érthetőségi körben belül mindenkor felelősséget vállal.

- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, képzésekben és továbbképzésekben, szupervízióban fejleszti önismeretét, önértékelését és szakmaitudását.

- Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységrevonatközreflexiók jellemzik.

8. Alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szakfelépül: Társadalomtudományok (szociológia, állam- és jogtudomány, közgazdaságtudomány, multi-diszciplináris társadalomtudományok) 150-180 kredit, amelyből

- a szociális munka elmélete és gyakorlata 70-90 kredit;

- szociológiai tudományok 25-35 kredit;

- állam- és jogtudományok 10-20 kredit;

- közgazdaságtudományok 3-10 kredit;

- társadalom- és szociálpolitika 20-30 kredit;

- bölcsészeti tudományok (pszichológia, neveléstudomány) 20-30 kredit;

- orvostudományok (egészségtudomány) 5-15 kredit.

8.1.2. A képzőintézmény által ajánlott specializációs szociális munka elmélete és gyakorlata területén szereshető speciális ismeret, amelynek kreditaránya a képzés egészében belül legfeljebb 15 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a felsőoktatási intézmény által szervezett vagy jóváhagyott képzési program alapján folyó gyakorlat. A szakmai gyakorlat része a kiscsoportos tantermi személyiség- és készségfejlesztés (legalább 90 tanóránban), a kutatási gyakorlatok és a kapcsolódó szemináriumok, a rövid

időtartamú és egybefüggő terepgyakorlatok, az összefüggő legalább egy féléves gyakorlatása terepgyakorlatokhoz, illetve az összefüggő szakmai gyakorlatokhoz kapcsolódó kiscsoportos feldolgozó szemináriumok. Az egybefüggő szakmai gyakorlat saját, közvetlen kliens körrel rendelkező, szociális tevékenységet folytató állami, önkormányzati, non-profit vagy egyházi szolgáltatásnál, intézményben szervezett, tereptanár (a gyakorlat helyfőfokú szociális szakképzettséggel rendelkező munkatársa) irányításával valósul meg. A legalább egy féléven (tizenkettő-tizenöthéten) keresztül – heti 4 napon, heti 24 órában – folyó egybefüggő gyakorlat keretében az közvetlen kliens kapcsolat munkáinak minimum 300 órákat kell fordítani.

A SZOCIÁLIS MUNKA SZAK KREDITLISTÁJA

Alapozó és szakmai törzstárgyak (150 kredit teljesítése kötelező)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZ101-BA-K3	Szociális munka I. (A szociális munka története)	2	koll.	3	–	1.
BTSZ101-BA_K3	Szociális munka gyakorlat feldolgozó szeminárium I.	2	gyj.	3	–	1.
BTSZ201-BA-K3	Szociális munka II. (Egyéni esetkezelés)	2	koll.	3	–	2.
BTSZ201-BA_K3	Szociális munka gyakorlat feldolgozó szeminárium II.	2	gyj.	3	–	2.
BTSZ301-BA	Szociális munka III. (Szociális munka családokkal)	2	gyj.	3	–	3.
BTSZ401-BA	Szociális munka IV. (Szociális munka csoportokkal)	2	gyj.	3	–	4.
BTSZ601-BA-K3	Szociális munka VI. (Közösségfejlesztés)	2	gyj.	4	–	6.
BTSZ701-BA-K3	Szociális munka VII. (Szakmai identitás)	2	koll.	3	–	7.
BTSZ701-BA_K3	Szociális munka VII. szeminárium	2	gyj.	3	–	7.
BTSZ102-BA	Szociális munka gyakorlat I.	3	gyj.	3	–	1.
BTSZ202-BA	Szociális munka gyakorlat II.	3	gyj.	3	–	2.
BTSZ302-BA	Szociális munka gyakorlat III.	3	gyj.	3	–	3.
BTSZ402-BA	Szociális munka gyakorlat IV.	3	gyj.	3	–	4.
BTSZ602-BA	Szociális munka gyakorlat VI.	4	gyj.	4	–	6.
BTSZ702-BA-K4	Szociális munka gyakorlat VII.	4	gyj.	4	–	7.
BTSZ103-BA	Szociológia I. (Bevezetés)	2	koll.	3	–	1.
BTSZ203-BA	Szociológia II. (Családszociológia)	2	koll.	3	–	1.
BTSZ303-BA	Szociológia III. (Rétegződés és struktúra)	2	koll.	3	–	2.
BTSZ403-BA	Szociológia IV. (Kvalitatív m.)	2	gyj.	3	–	4.

BTSZ503-BA-K3	Szociológia V. (Adatgyűjtés, adatkezelés módszertana)	2	gyj.	3	–	6.
BTSZ104-BA	Magyar társadalom	2	koll.	3	–	1.
BTSZINSI BA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek BA	2	gyj.	2	–	3.
BTSZ113-BA	Demográfia, társadalomstatisztika	2	koll	3	–	1.
BTSZ504-BA	Szegénység és társadalmi kirekesztettség	2	koll.	3	–	4.
BTSZ105-BA	Közgazdaságtudomány	2	koll.	3	–	2.
BTSZ106-BA	Társadalom- és szociálpolitika I.	2	gyj	3	–	1.
BTSZ206-BA	Társadalom- és szociálpolitika II.	2	koll	3	BTSZ106BA	2.
BTSZ206-BA-K3	Társadalom- és szociálpolitika II. szeminárium	2	gyj.	3		2.
BTSZ306-BA	Társadalom- és szociálpolitika III. (Foglalkoztatáspolitikai)	2	gyj.	3	–	4.
BTSZ207-BA	Jogi ismeretek	2	koll.	3	–	2.
BTSZ307-BA	Jogi ismeretek a szociális munkában I. (Szociális jog)	2	koll.	3	–	3.
BTSZ407-BA	Jogi ismeretek a szociális munkában II. (Családjog)	2	koll.	3	–	4.
BTSZ507-BA	Jogi ismeretek a szociális munkában III. (munka+tb jog)	2	koll.	3	–	6.
BTSZ108-BA	Pszichológia I. (Bevezetés)	2	koll.	3	–	1.
BTSZ208-BA	Pszichológia II. (Személyiség és fejlődés lélektan)	2	koll.	3	–	2.
BTSZ308-BA	Pszichológia III. (Szociálpszichológia)	2	koll.	3	–	3.
BTSZ408-BA	Segítő kapcsolatok pszichológiája	2	gyj.	3	–	4.
BTSZ109-BA	Szakmai készségfejlesztés I.	2	gyj.	3	–	1.
BTSZ209-BA	Szakmai készségfejlesztés II.	2	gyj.	3	–	2.
BTSZ309-BA-K3	Szakmai készségfejlesztés III. (Szociális munka gyakorlat III. előkészítő és feldolgozó szeminárium)	2	gyj.	3	–	3.
BTSZ310-BA	Népegészségügyi ismeretek (Megelőző orvostan és népegészségtan I.)	2	koll.	3	–	3.

BTSZ410-BA-K3	Bevezetés a pszichiátriába (Megelőző orvostan és népegészségtan II.)	2	gyj.	3	–	4.
BTSZ510-BA-K3	Egészségmagatartás és prevenció (Megelőző orvostan és népegészségtan III.)	2	gyj.	3	–	6.
BTSZ511-BA	Szakdolgozati szeminárium I.	2	gyj.	5	–	6.
BTSZ611-BA	Szakdolgozati szeminárium II.	2	gyj.	5	BTSZ511BA	7.
BTSZ612-BA	Szakdolgozat elkészítése, benyújtása		gyj.	10	–	7.

	Testnevelés*	2+2	gyj	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK TANTÁRGYAI

Kötelezően választható tárgyak (20 kredit választása kötelező)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZ801-BA_K3	Iskolai szociális munka (Ágazati szociálpolitika)	2	koll.	3	–	4.
BTSZ802-BA_K3	Időseknek nyújtott szolgáltatások	2	gyj.	3	–	4.
BTSZ803-BA	A projektmunka alapjai I.	2	gyj.	3	–	3.
BTSZ804-BA	A projektmunka alapjai II. (Gyermek- és ifjúsági projektek)	2	gyj.	3	–	6.
BTSZ805-BA	Család- és gyermekvédelem	2	gyj.	3	–	6.
BTSZ806-BA	A fogyatékossgal élők	2	gyj.	3	–	6.
BTSZ807-BA	A munka világa	2	koll.	3	–	2-4
BTSZ808-BA	Menedzsment	2	gyj.	3	–	2-6
BTSZ809-BA-K3	Szociális intézmények menedzsmentje	2	gyj.	3	–	2-6
BTSZ810-BA-K3	Speciális helyzetű társadalmi csoportok	2	gyj.	3	–	2-6
BTSZ811-BA	A társadalmi konfliktusok szociológiája	2	koll.	3	–	2-6
BTSZ812-BA	Az európai integráció és az EU intézményrendszere	2	koll.	3	–	3.
BTSZ813-BA	Migrációs folyamatok	2	koll.	3	–	2-6
BTSZ814-BA	Tanulási és tanulmányírási készségfejlesztés	2	gyj.	3	–	1-4
BTSZ816-BA	Miliók, szubkultúrák, életstílus	2	koll.	3	–	2-6

BTSZ817-BA	Esélyegyenlőségi politika	2	koll.	3	–	3.
BTSZ818-BA	Területi egyenlőtlenségi viszonyok	2	koll	3	–	2-6

Gyakorlat (30 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZ502BA	Szociális munka gyakorlat V.	36	gyj.	30	–	5.

Szabadon választható tárgyak, kritériumkövetelmények (10 kredit)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZ901BA	Szabadon választható tárgy I.	2	koll/gyj	3	–	1-6.
BTSZ902BA	Szabadon választható tárgy II.	2	koll/gyj	3	–	1-6.
BTSZ903BA	Szabadon választható tárgy III.	2	koll/gyj	3	–	1-6.
BTSZ904BA	Szabadon választható tárgy IV.	2	koll/gyj	3	–	1-6.
Kritériumkövetelmény						
BTSZ910BA	Esetmegbeszélés*	4	Aláírás	–	–	5.
BTSZ920BA	Záróvizsga		Zv.jegy	–	–	7.

*Az Esetmegbeszélés tárgyat az V. félévben kell felvenni a Szociális munka gyakorlata V. tárggyal párhuzamosan.